

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE
HUNGARIAN FINANCIAL
SUPERVISORY AUTHORITY
Fogyasztói jogérvényesítési főosztály

Üi.: dr. Kiss Annemarie,
dr. Némethi Petra
Tárgy: Placz József ügyében eljárás
megszüntetése

Ikt./Ref.: 7787-17/2013

Placz József

Kecskemét

Gyenes Mihály tér 17.
6000

V-FK-II-724/2013. számú végzés

Placz József (6000 Kecskemét, Gyenes Mihály tér 17., a továbbiakban: Kérelmező) az **ING Biztosító Zrt.-t** (székhelye: 1068 Budapest, Dózsa György u 84/b., továbbiakban: Biztosító) érintő, a **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéhez** (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39., továbbiakban: Felügyelet) benyújtott kérelme tárgyában Dr. Szász Károly, a Felügyelet Elnökének felhatalmazása alapján az alábbi

v é g z é s t

hozom:

Az eljárást megszüntetem.

A végzés jogerős, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt bírósági felülvizsgálata kérhető.

A kérelmet — a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve — a felülvizsgálni kért végzés közlésétől számított harminc napon belül lehet a Felügyeletnél három példányban benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni.

I n d o k o l á s

Kérelmező - a Gazdasági Versenyhivatal által továbbított - 2012. október 26. napján érkezett, 2012. október 27-én kiegészített, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (továbbiakban: Psztv.) 64. §-ában meghatározott fogyasztóvédelmi eljárás lefolytatására irányuló kérelemmel kereste meg a Felügyeletet, melyben a Biztosító eljárását kifogásolta az alábbiak szerint:

Kérelmező 2005-ben befektetési egységekhez kötött - 027 jelű Euro Alap - életbiztosítási szerződést kötött a Biztosítóval.

H-1013 Budapest, Krisztina krt. 39. H-1534 Budapest BKKP Pf.: 777. Tel.: (36-1) 489-9100 Fax: (36-1) 489-9102 www.pszaf.hu

*Kérjük válaszában hivatkozzon iktatószámunkra. Please refer to our reference number in your response.

Kérelmező beadványában kifogásolta, hogy a Felügyelet által a Biztosítónál lefolytatott átfogó ellenőrzést lezáró JÉ-II-B-201/2012. számú határozat (a továbbiakban: Határozat) 1. b) pontjában foglaltakat a Biztosító figyelmen kívül hagyta. Kérelmező álláspontja szerint a Biztosító a Határozatban foglaltakat megszegte azzal, hogy 2012. április 10. napi dátummal valamennyi ügyfele számára megküldte a 2012. évre szóló 2. számú mellékletet, melyben értesítette ügyfeleit az egyoldalú szerződésmódosítás 2012. július 2. napjától történő alkalmazásáról. Kérelmező beadványa szerint a Biztosítóval megkötött szerződésben az egyoldalú szerződésmódosítás lehetősége és elfogadása nem került rögzítésre, így annak alkalmazása törvénybe ütközik.

Kérelmező álláspontja szerint a Biztosító az ügyfelek részére 2012. április 10. napi dátummal megküldött 2. számú melléklettel félrevezető tájékoztatást nyújtott az ügyfelek részére, továbbá azt a látszatot kívánta kelteni, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás lehetősége nem egy új rendelkezés, az nem csak 2012. július 2. napjától kerül alkalmazásra, hanem már 2012. július 1. napját megelőző időszakban is érvényben volt.

Kérelmező beadványában kifogásolta továbbá, hogy a Biztosító a 2. számú melléklet alkalmazásával az ügyfél számlájához tartozó költségeket, díjakat egyoldalúan a saját hasznára módosíthatja. Kérelmező álláspontja szerint a Biztosító a fentiekben részletezett magatartásával a Határozatban foglaltakat megsértette.

Kérelmező a beadványában foglaltak kivizsgálását kérte a Felügyeletről.

A Biztosító 2013. február 8-án és 2013. április 2-án kelt nyilatkozatai szerint Kérelmező a befektetési egységek megszerzését és azok visszaváltását önálló foglalkozásként, gazdasági tevékenységként végzi, amit a befektetési egységek közötti váltások gyakorisága, a megbízásaikkal véghezvitt tevékenység összetett, kimagasló szakmai tudást igénylő természete – nemzetközi arbitrázszerű tevékenység folytatása a befektetési egységekkel –, valamint a tevékenységgel elért – Kérelmező által megjelölt – évi nettó 62 %-os hozam mértéke igazol. A Biztosító álláspontja szerint Kérelmező a biztosításhoz kötött befektetési egységet nem azért szerzi meg, hogy az alapjául szolgáló eszközök várható piaci teljesítménye a biztosításához kötött tartós befektetéseit értékét növelje, hanem azért, hogy a nemzetközi arbitrázszerű tevékenység előnyeit kihasználva, az adott biztosítási termék rendeltetésével össze nem egyeztethető módon, a befektetési egységeket a „megszerzést” követően azonnali árfolyamelőnyt realizálva „visszaváltsa”, így ezen tevékenységével saját magának tisztességtelen és előre prognosztizálható profitot biztosít. A Biztosító álláspontja szerint Kérelmező a fentiekre tekintettel a biztosítási jogviszony szempontjából nem jogosult a fogyasztókat megillető többletjogvédelemre.

A Biztosító 2013. április 2-án kelt nyilatkozata szerint Kérelmező honlapján (<http://biztositobank.hu/>) megjelenített tartalom is azt támasztja alá, hogy Kérelmező a befektetési egységek megszerzését és azok visszaváltását önálló foglalkozásként, gazdasági tevékenységként végzi.

A Biztosító 2013. február 8-án kelt nyilatkozatában előadta, hogy az arbitrázszerű ügyletek visszaszorítása érdekében az eszközalapok közötti átváltások korábbi egységes díjának egyoldalú - az ÁSZF 2. számú mellékletének felhatalmazó rendelkezésén alapuló - átalakítását választotta. A Biztosító az évi 12 alkalmat meghaladó eszközalapváltások díját jelentősen megemelte, míg a 12 alkalmat meg nem haladó váltások díját változatlanul hagyta, a korábbi egy helyett pedig 4 alkalommal ingyenessé tette azt. A Biztosító álláspontja szerint

azáltal, hogy a 12 alkalmat meghaladó mértékű átváltások díját megemelte, az ügyfelek átváltási aktivitása jelentős mértékben csökkent. A Biztosító álláspontja szerint ezen intézkedése jogszerű eszköz volt az arbitrázs kockázatok kezelésére.

A Biztosító a 2013. február 8-án kelt nyilatkozatában vitatja a Kérelmező azon álláspontját, miszerint nem teljesítette a Felügyelet Határozatában foglaltakat. A Biztosító nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint a Határozatban foglaltaknak megfelelően pontosította általános szerződési feltételeit.

A Biztosító álláspontja szerint az ÁSZF 2. számú mellékletének bevezető mondata a kifogásolt módosítást megelőzően is tartalmazta a mellékletben foglalt költségek Biztosító általi egyoldalú módosíthatóságára vonatkozó felhatalmazást, és a felek között a biztosítási szerződés olyan tartalommal jött létre, hogy a Biztosító a 2. számú mellékletben foglalt költségtételek egyoldalú módosítására jogosult volt.

A Biztosító - a Kérelmező beadványában foglaltakkal szemben - a 2013. február 8-án kelt nyilatkozatában vitatta, hogy az ÁSZF 2. számú melléklete 2012. július 2. napjától hatályos változata - az abban foglalt költségtételek módosulásán kívül – az ügyfelek szerződéseinek módosítását eredményezte volna, azaz az ügyfelek szerződéseibe új rendelkezés került volna. A Biztosító nyilatkozata szerint a 2. számú mellékletben foglalt költségek Biztosító általi egyoldalú módosításának a jogát korábban egyetlen ügyfele sem vitatta. A költségek egyoldalú módosítására vonatkozó szerződéses felhatalmazást egészen addig a Kérelmező sem vitatta, amíg a Biztosító a 12. alkalmat követő átváltások díját meg nem emelte.

A rendelkezésemre álló iratok alapján az alábbiakat állapítottam meg.

A Felügyelet a Biztosító azon nyilatkozatával kapcsolatban, miszerint Kérelmező a befektetési egységek megszerzését és azok visszaváltását önálló foglalkozásként, gazdasági tevékenységként végzi, így a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Fttv.) alapján nem minősül fogyasztónak a következő megállapítást tette.

Az Fttv. 2. § a) pontja alapján „fogyasztó: az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,”

A Felügyelet álláspontja szerint Kérelmező fogyasztói minőségének megállapítása független attól, hogy Kérelmező az életbiztosítási szerződése vonatkozásában milyen gyakorisággal hajt végre befektetési egységek közötti átváltásokat, valamint milyen mértékű nyereséget realizál. A Felügyelet álláspontja szerint a Kérelmező fogyasztói státuszának megállapítása során azt kell figyelembe venni, hogy a Kérelmező az életbiztosítási szerződését, mint magánszemély kötötte meg, továbbá Kérelmező a szerződési feltételekben meghatározottak alapján gyakorolja a biztosítási szerződésben biztosított jogait és teljesíti kötelezettségeit.

A szerződési feltételek sem tesznek különbséget aszerint, hogy a befektetési egységek megszerzését illetve azok visszaváltását természetes személyként, avagy gazdasági tevékenysége keretében gyakorolja a szerződő fél.

Kérelmező a befektetési egységek megszerzését és azok visszaváltását a szerződési feltételekben foglaltak alapján hajtotta végre, azaz a szerződésből eredő jogait gyakorolta.

A Felügyelet a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az eljárás során rendelkezésre álló iratok alapján nem nyert bizonyítást, hogy Kérelmező ne minősülne önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró fogyasztónak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7. § (1) bekezdése értelmében a törvényben biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége. Érvényesítésük - ha törvény másképpen nem rendelkezik - bírósági útra tartozik.

A Psztv. 64. § alapján a Felügyelet ellenőrzi

a) a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy (a továbbiakban: szolgáltató) által a 4. §-ban meghatározott tevékenységével összefüggésben nyújtott szolgáltatás igénybe vevőivel (a továbbiakban: fogyasztó) szemben tanúsítandó magatartására vonatkozó kötelezettséget megállapító, a 4. §-ban felsorolt, pénzügyi szervezetekre vonatkozó ágazati törvényekben vagy az azok végrehajtására kiadott jogszabályban előírt rendelkezések, valamint

b) az alábbi törvényekben meghatározottak szerint

ba) a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény rendelkezéseinek,

bb) a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvény rendelkezéseinek, továbbá

bc) az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló törvény rendelkezéseinek

betartását, és – ide nem értve a szerződés létrejöttének, érvényességének, joghatásainak és megszűnésének, továbbá a szerződésszegésnek és annak joghatásainak megállapítását – eljár e rendelkezések megsértése esetén (a továbbiakban: fogyasztóvédelmi eljárás).

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 20. § (1) bekezdése előírja, hogy a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén köteles eljárni. Minden hatóságnak a hatásköre jogi normában rögzítésre került, azt nem lépheti át.

A fentiek szerinti jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható, hogy a Felügyelet kizárólag a Psztv. 64. §-ában megfogalmazott hatásköri szabályok keretei között jogosult a pénzügyi intézményekkel kapcsolatos kérelmek kivizsgálására, illetőleg eljárás lefolytatására. Ebből következik, hogy a hatóságnak nem csupán eljárási kötelezettsége, hanem eljárási jogosultsága is jogszabályok által meghatározott.

1. A Psztv. 67. § szerint, ha a fogyasztóvédelmi eljárás lefolytatására irányuló kérelemben foglaltak egésze vagy annak egy része tekintetében

a) a kérelemmel érintett szervezettel vagy személlyel szemben a kérelemben foglaltak kapcsán már felügyeleti ellenőrzés volt, illetve van folyamatban, vagy

b) a Felügyelet a kérelem szerinti, a szervezet vagy személy magatartását - a kérelemben foglaltakkal azonos tényállás és változatlan jogi szabályozás mellett - már elbírálta,

a Felügyelet a kérelmet ezekre nézve érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, illetve az eljárást megszünteti, egyben a korábbi eljárásban hozott határozatának számát közli az ügyféllel.

A Felügyelet jelen eljárása során megállapította, hogy 2011. augusztus 8. napján kelt kitérítő levél alapján, a 8409/2012. iktatószámon a Biztosító működésének átfogó ellenőrzésére hivatalból indított felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében átfogó vizsgálatot (a továbbiakban: vizsgálat) folytatott le a Biztosítónál. A Felügyelet egyebek között a vizsgálat tárgyává tette, hogy a Biztosító tevékenysége megfelel-e biztosítókról és biztosítási

tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 96. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a 166. § (6) bekezdésében foglaltaknak, vizsgálta továbbá a Biztosító 027 jelű termékét.

A Felügyelet az átfogó vizsgálatot lezáró JÉ-II-B-201/2012. számú határozata 1. b) pontjában intézkedési kötelezettséget határozott meg a Biztosító számára – többek között – a 027 jelű Euro Alap UL életbiztosítás esetében érvényesített költségek változtathatóságával kapcsolatban.

Tekintettel arra, hogy a hivatalból indított felügyeleti ellenőrzési eljárás során a Felügyelet rendszer szinten vizsgálta a Biztosító tevékenységét, így többek között a Biztosító 027 jelű termékét, illetve azzal kapcsolatban a szerződési feltételeknek a költségek egyoldalú módosításával kapcsolatos rendelkezését is, így a Psztv. 67. § a) pontja szerint a Kérelmező egyedi fogyasztói beadványa alapján a Felügyelet fogyasztóvédelmi eljárást nem folytathat, és a hivatkozott rendelkezésnek megfelelően — a hivatalból folytatott eljárása iktatószámának közlésével — a jelen eljárást megszüntette. A Felügyelet a JÉ-II-B-201/2012. számú határozatot 2012. március 5. napján honlapján közzétette.

2. A Kérelmező beadványában kifogásolta továbbá, hogy a Határozat 1. b) pontjában foglaltakat a Biztosító figyelmen kívül hagyta.

A Felügyelet az eljárás során megállapította, hogy a JÉ-II-B-201/2012. számú, a Biztosító átfogó ellenőrzését lezáró határozatát **ellenőrzési eljárás** keretében hozta meg.

A Felügyelet a Psztv. 54. § (2) bekezdése alapján határozatainak teljesülését utóvizsgálat keretében vagy adatszolgáltatás alapján **ellenőrizheti**.

A Psztv. hivatkozott rendelkezése alapján tehát a Felügyeletnek – kérelemre – nincs arra irányuló eljárási kötelezettsége, hogy az általa hivatalból indított eljárás során – jelen esetben ellenőrzési eljárás keretében – hozott határozata teljesítését ellenőrizze. A fentiek következtében a Felügyeletnek nincsen eljárás jogi kötelezettsége – sőt jogszabályban foglalt lehetősége sem – arra vonatkozóan, hogy **fogyasztóvédelmi eljárás keretében, kérelem alapján** a felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében hozott határozata Biztosító általi teljesítését felülvizsgálja.

3. A Kérelmező beadványában kifogásolta továbbá, hogy a Biztosító az ügyfelek részére 2012. április 10. napi dátummal megküldött 2. Számú melléklettel félrevezető tájékoztatást nyújtott, továbbá azt a látszatot kívánta kelteni, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás lehetősége nem egy új rendelkezés, az nem csak 2012. július 2. napjától kerül alkalmazásra, hanem már 2012. július 1. napját megelőző időszakban is érvényben volt.

A Felügyelet a fentiekkel kapcsolatban megállapította, hogy a Kérelmező beadványa alapján indult közigazgatási eljárás **nem a Psztv. 64.§-ban foglalt szabályokba ütköző magatartás észlelésére és megállapítására vonatkozik, hanem** a Kérelmező és a Biztosító között létrejött életbiztosítási szerződés alapján a Biztosító által megküldött, a szerződésbe foglalt költségtételek módosulására vonatkozó tájékoztatás tartalmának, **a biztosítási szerződésen végrehajtott egyoldalú módosítás jogszerűségének** a vizsgálatára irányult, azaz a Biztosító által a biztosítási szerződés költségtételei tekintetében végrehajtott egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatban a **Felügyeletnek a kérelem alapján a Biztosító eljárása alapjául szolgáló jogi előkérdésben, azaz arról kellett volna döntenie**, hogy a Biztosítónak

volt-e polgári jogi értelemben felhatalmazása a biztosítási szerződés **költségtételeinek egyoldalú módosítására.**

A Felügyelet megállapította, hogy a fenti, a költségtételek egyoldalú módosítása jogszerűsége tekintetében hozott döntésnek a függvénye a Biztosító – Kérelmező által kifogásolt téves, illetve megtévesztő tájékoztatást adó – magatartásának megítélése. Ezen jogi előkérdés - azaz a Biztosító által egyoldalúan végrehajtott szerződésmódosítás jogszerűsége - elbírálására azonban a Felügyeletnek közigazgatási eljárás keretében nincs lehetősége, ugyanis azon kérdés megítélésére, hogy a Biztosítónak polgári jogi értelemben volt-e felhatalmazása a biztosítási szerződés egyoldalú módosítására, a Psztv. 64. §-a szerint a Felügyeletnek nincs hatásköre. Megállapítható, hogy annak a polgári jogi kérdésnek az eldöntése, hogy a Biztosító jogosult-e Kérelmező esetében a szerződés módosítására, egyúttal annak az igénynek az elbírálását is jelenti, hogy a Kérelmező által kifogásolt tájékoztatás megtévesztőnek tekinthető-e.

A Felügyeletnek — hatásköre hiányában — nem volt lehetősége arra, hogy a bírósági hatáskörbe tartozó igényről hatósági eljárásban döntsön.

A Ket. 31. § (1) bekezdése a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására. A Ket. 31. § (1) bekezdése a) pontja által hivatkozott Ket. 30. § b) pontja kimondja, hogy a hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül nyolc napon belül elutasítja, ha a kérelem tartalmából megállapítható, a hatóságnak nincs hatásköre vagy nem illetékes, és a kérelem áttételének nincs helye.

A kérelem és az eljárás során beszerzett további iratok alapján megállapítható, hogy az ügyben a beadványozó olyan jogvitás helyzetben, jogi kérdésekben indítványozta a Felügyelet döntését, intézkedését, amelyek vonatkozásában a Felügyelet hatáskörrel nem rendelkezik.

Tekintettel arra, hogy az eljárás megindítását követően jutott a Felügyelet tudomására, hogy a kérelemben foglalt ügyben a Felügyeletnek nincs hatásköre, s hogy a kérelemben megfogalmazottak vonatkozásában más közigazgatási szerv részére történő áttételnek sem lehetett helye, a Felügyelet az eljárás megszüntetése mellett kellett döntsön.

Kérelmező igényét a fentiek alapján peres eljárásban, bíróság előtt érvényesítheti.

Fentiekre figyelemmel a rendelkező részben foglalt döntést hoztam.

Engedje meg, hogy tájékoztassam arról, hogy a Felügyelet fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörébe nem tartozó vitás, polgári jogi kérdésekben lehetősége van arra, hogy Ön a Felügyelet mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület (továbbiakban: PBT) bíróságon kívüli, alternatív vitarendezési fórumához forduljon.

Felhívjuk figyelmét, hogy nincs lehetőség a PBT eljárásának igénybevételére, ha az érintett felek között ugyanabból a ténybeli alaphól származó, ugyanazon jog iránt korábban közvetítői eljárást indítottak, vagy per van folyamatban, vagy annak tárgyában már jogerős ítéletet hoztak.

A PBT a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatók között fennálló szerződésből eredő, annak megkötésével és teljesítésével kapcsolatos polgári jogviták rendezésével foglalkozik, mely

ügyekben a hatásköri szabályok szerint a Felügyelet közigazgatási szervként nem járhat el. **Amennyiben Ön a PBT eljárását igénybe kívánja venni, úgy azt a PBT-hez címzett (1013 Budapest, Krisztina krt. 39., levélcím: H-1525 Budapest BKKP Pf.: 172.) kérelemmel kell kezdeményeznie. Az eljárás alapfeltétele, hogy a fogyasztó előzetesen megkísérelje a szolgáltatónál a vita rendezését. A PBT tevékenységéről, az eljárás további szabályairól a <http://www.pszaf.hu/pbt> weboldalon tájékozódhat.**

A végzést a Ket. 71. § (1) bekezdése alapján, a Psztv. 4. § (1) bekezdése a)-r) pontjaiban biztosított hatáskörben eljárva hoztam meg. A végzés a Ket. 73/A. § (1) bekezdés c) pontja és a 73/A. (3) bekezdése értelmében a közlés napjával jogerős.

A végzés elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontján, 100. § (2) bekezdésén, 109. § (1) bekezdésén, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. május „8”,

Bud
Borzáné dr. Okos Erika
főosztályvezető-helyettes

